

1. Inleiding

Sport en bewegen is tegenwoordig een belangrijk onderdeel van onze samenleving. Zowel actief sporten, betrokken zijn bij een sportorganisatie of puur het kijken naar sport wordt door velen gezien als een vorm van vrijetijdsbesteding. Investeren in sport is ook investeren in de samenleving. Sport heeft een belangrijke maatschappelijke waarde. “Sport is goud waard” aldus Erica Terpstra. Anno 2010 hoort sport niet alleen thuis in sportaccommodaties, maar ook op school, op (school)pleinen en in de openbare ruimte.

De gemeente Veere is zich terdege bewust van de belangrijke rol van sport binnen de gemeente. Er wordt veel geïnvesteerd om het voorzieningenniveau van sport in de gemeente zo optimaal mogelijk te krijgen en te houden. Met de activiteiten in het kader van de Breedtesportregeling (vanaf 2004) heeft de sportstimulering in Veere een impuls gekregen.

De afgelopen jaren zijn diverse beleidsdocumenten opgesteld die een relatie hebben met sport. De privatisering van de voetbal- en tenniscomplexen, het accommodatiebeleid en de nieuwe regionale gezondheidsnota zijn hier voorbeelden van. Daarnaast is er van 2004 tot en met 2010 gewerkt aan de speerpunten uit de Breedtesportaanvraag “Van start tot finish”. Al deze documenten vormen de basis voor het huidige gemeentelijk sportbeleid.

Er zijn verschillende aanleidingen om juist nu een sportnota op te stellen:

- Eind 2010 is de hiervoor genoemde Breedtesportimpuls afgelopen. Eén van de voorwaarden van het Ministerie van VWS is dat de continuïteit gewaarborgd blijft door een stevige inbedding hiervan in de bestaande organisatiestructuren. De vraag is op welke projectonderdelen en op welke wijze de gemeente deze continuïteit kan en wil waarborgen na de projectperiode.
- Er zijn ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen, zoals de regeling Combinatiefuncties vanaf 2010, die het mogelijk maken om de sportstimulering te continueren.
- Zoals eerder vermeld, onderkent de gemeente Veere de maatschappelijke waarde van sport. Sport en bewegen is goed voor de gezondheid, draagt bij tot zelfontplooiing, en sociale contacten. Mensen leren door sport de eigen grenzen kennen, zich ergens in te bekwamen en zich te meten met anderen. Het bevordert de integratie en deelname van burgers in de maatschappij. De raakvlakken van sport met andere (maatschappelijke) gebieden zijn dan ook veelomvattend (onder andere onderwijs, jeugd, ouderen, gezondheid, recreatie). Daarom is het van belang een integrale visie op te stellen.
- Uitdagingen liggen onder andere in het aanbrengen van dwarsverbanden tussen de verschillende elementen en het stimuleren van samenwerking tussen sportaanbieders, het onderwijs en andere aanbieders. Een ontwikkeling die ook van belang is bij de sportnota is de demografische ontwikkeling in de gemeente. Dit kan zowel van invloed zijn op het sportinhoudelijk beleid als op het beleid voor de sportaccommodaties.

Onze hoofddoelstelling voor het sportbeleid is dat iedere inwoner, in elke fase van zijn of haar leven, naar eigen voorkeur, aan sport- en bewegingsactiviteiten kan deelnemen, dan wel actief betrokken kan zijn. Het gaat over een brede opvatting van sport en bewegen, actief en passief, als deelnemer en als vrijwilliger, georganiseerd of ongeorganiseerd. Dit betekent dat het sportbeleid zich niet alleen richt op accommodaties en subsidies, maar ook op het sportinhoudelijk beleid.

Waar gaat het om als we het over sport hebben? We kunnen de sport- en beweegactiviteiten in vier groepen plaatsen:

1. bewegingsvaardigheidsspelen in competitieverband (voetbal, badminton e.d.)
2. vaardigheidsspelen in competitieverband (dammen, hengelsport, ringrijden)
3. bewegingsactiviteiten (fitness, wandelen e.d.)
4. vrije bewegingsvaardigheidsspelen (skaten, pleinspelen e.d.)

Hoewel er in de sportnota veel aandacht is voor Breedtesport en sportaccommodatiebeleid, geldt de nota ook voor alle andere vormen van sportbeoefening, zoals hengelsport, ringrijden, schaatsen en dammen.

Topsport wordt alleen meegenomen voor wat betreft (top)sportevenementen.

Belangrijk is om in het oog te houden dat sport twee gezichten kent: sport als doel op zich en sport als middel om andere zaken te bereiken. Het maatschappelijk effect dat de gemeente primair met sportbeleid voor ogen heeft, is het vergroten van de sportparticipatie van diverse doelgroepen. Daarnaast wordt sport ingezet als middel om andere zaken te bereiken. Een voorbeeld hiervan is gezondheidsbevordering, waarbij een nadrukkelijk verband wordt gelegd met de regionale gezondheidsnota.

De gemeente Veere wil het beleid niet alleen bepalen. Uitgangspunt is dat het gemeentelijk beleid mede gebaseerd wordt op behoeften, wensen en ontwikkelingen in de samenleving. De gemeente wilde de maatschappelijke dialoog met “het veld” aangaan. In december 2009 en juni 2010 zijn bijeenkomsten gehouden met “het veld”. Deze sportnota wordt daarom niet alleen voorgelegd aan de gemeenteraad vanwege zijn kaderstellende rol, maar ook aan sportaanbieders, onderwijs en andere spelers uit “het veld”. In deze nota worden de accenten gelegd voor het Veers sportbeleid voor de jaren 2011-2015.

2. Vertrekpunt

De gemeente Veere had tot een aantal jaren geleden vooral een voorwaardenscheppende en faciliterende rol voor de (multifunctionele) accommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte. Onze gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie en instandhouding van sportaccommodaties. Daarnaast wordt subsidie verleend aan sportverenigingen en worden sportevenementen financieel en facilitair ondersteund.

In 2004 is gestart met het Breedtesportproject. Hoewel dit project volgens de projectaanvraag in 2009 eindigt, is vanuit het Ministerie van VWS goedkeuring verleend voor verlenging van het project met één jaar, tot en met 2010.

Geconcludeerd kan worden dat door het Breedtesportproject het accent van het sportbeleid is verbreed, van het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties naar het stimuleren van meer bewegen en het versterken van de sportinfrastructuur. Er is meer aandacht voor de maatschappelijke betekenis van sport, en er worden meer dwarsverbanden gelegd met andere beleidsterreinen zoals Gezondheid en Jeugd.

Het accommodatiebeleid en de Breedtesportaanvraag “Van start tot finish” dienen daarom mede als vertrekpunt voor de nieuwe nota. In bijlage I “Hoofddoelstellingen en gewenste eindresultaten Breedtesport” staan de geformuleerde hoofddoelstellingen en gewenste eindresultaten per projectonderdeel vermeld. Daarnaast geldt dat er medio 2009 een evaluatie van de privatisering met de tennisverenigingen is gehouden. De resultaten hiervan zijn inmiddels beschikbaar, en voor deze nota gebruikt.

Uitgangspunt bij het samenstellen van de nota is dat succesvolle methoden en projecten hiervan onderdeel zijn, en er wordt bekeken op welke ontwikkelingen in de toekomst ingespeeld kan worden. Nu de laatste jaren een impuls is gegeven aan het sportinhoudelijk beleid, is het van belang om de ingeslagen weg te blijven volgen, en verder te bouwen op de bereikte resultaten.

Voordat overgegaan kan worden op het formuleren van een aantal beleidsaccenten, wordt eerst kort teruggeblikt op de afgelopen (sport)jaren.

3. Terugblik op de afgelopen jaren

3.1 Subsidies

Sportverenigingen in de gemeente Veere kunnen jaarlijks subsidie aanvragen voor hun activiteiten op grond van de Algemene Subsidieverordening. Met een aantal verenigingen zijn meerjarige subsidieafspraken gemaakt. Op deze wijze worden de verenigingen financieel ondersteund in de uitvoering van hun activiteiten. Daarnaast ontvangen de geprivatiseerde verenigingen een jaarlijkse bijdrage voor het onderhoud van de accommodatie.

3.2 Breedtesport

Zoals vermeld, wordt sinds 2004 uitvoering gegeven aan het Breedtesportproject “Van start tot finish”, gezamenlijk met de gemeente Noord-Beveland. Doel van het dit project is om zoveel mogelijk inwoners van beide gemeenten tot sporten te stimuleren. Om dit te bereiken, worden de volgende vier projectonderdelen uitgevoerd:

1. Versterking sportinfrastructuur
2. Kwaliteitsimpuls bewegingsonderwijs
3. Sport voor ouderen
4. Sportstimulering

Door de jaren heen zijn activiteiten en projecten georganiseerd voor de verschillende doelgroepen in de kernen. Dit was soms met wisselend succes, en het was dan ook een zoektocht naar de juiste sport- en beweegactiviteiten, die aansluiten op de behoeften. Hieronder wordt per projectonderdeel kort een aantal projecten en activiteiten genoemd.

Versterking sportinfrastructuur

De afgelopen jaren zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd voor de kennisverbreding van de sportvrijwilligers. Thema's die de revue zijn gepasseerd, zijn onder andere: wet- en regelgeving, financiële en ledenadministratie van de sportvereniging, Instructie Verantwoord Alcoholschenken en Blessurepreventie. Daarnaast is in 2005 de Sportwijzer Veere de lucht in gegaan. Op de gemeentelijke site kunnen bezoekers via deze Sportwijzer gegevens van de verenigingen opzoeken en eventueel doorlinken naar de website van de vereniging. Inmiddels staan op deze site 79 Veerse verenigingen vermeld.

Kwaliteitsimpuls bewegingsonderwijs

De ervaringen met de kwaliteitsimpuls bewegingsonderwijs zijn goed te noemen. De ZAPP gymmethode is een methode met uitgewerkte lessen voor de groepsleerkrachten, zodat kerndoelen voor het bewegingsonderwijs behaald kunnen worden. De methode is in 2006 geïntroduceerd, en is inmiddels op alle basisscholen geïmplementeerd. Uit een in 2009 gehouden monitor blijkt dat de scholen positief zijn over de methode en over de ondersteuning van de coördinator. Eén van de belangrijkste resultaten van de afgelopen jaren is dat basisscholen nu (gedeeltelijk) structureel werken met een methode.

Daarnaast heeft de coördinator schoolsportdagen en –toernooien, en diverse sport-kennismakingsactiviteiten georganiseerd, al dan niet in samenwerking met verenigingen.

Sport voor ouderen

De afgelopen jaren zijn diverse succesvolle cursussen Valpreventie georganiseerd, onder andere in de kernen Koudekerke, Oostkapelle en Serooskerke. Deze zijn georganiseerd door de Stichting Welzijn Veere. Ook de cursussen Nordic Walking werden positief ontvangen. In 2007 is samen met de gemeente Noord-Beveland het SMALL project gehouden. Doel van dit project was de lichamelijke activiteit van niet-actieve ouderen in het dagelijks leven zodanig te stimuleren dat deelnemers voldoen

aan de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen. Doelgroep van dit project waren niet-actieve ouderen van 55 tot 70 jaar. Het project is gehouden in de kernen Biggekerke, Grijskerke, Meliskerke, Zoutelande. De 14 deelnemers van het eerste project hebben zich bijna allemaal aangesloten bij een sportactiviteit. Aan het tweede project hebben 28 senioren deelgenomen. De Stichting Welzijn Veere heeft een onderzoek gedaan naar de organisatiestructuur voor de bestaande beweegactiviteiten voor ouderen. De werkgroep, die dit onderzoek heeft gedaan, heeft geadviseerd een commissie voor advies en ondersteuning in te stellen voor de bewegingsgroepen die onder de Stichting Welzijn Veere vallen. Deze aanbeveling is overgenomen.

Sportstimulering

Eén van de meest succesvolle projecten binnen dit projectonderdeel is de organisatie van de SummerGames geweest, uitgevoerd door de jongerenwerkers van de Stichting Welzijn Veere. In 2006 is dit vierdaagse sport- en spelevenement voor de eerste keer in Serooskerke georganiseerd. Het evenement richt zich op de jeugd van 8 tot 15 jaar. Gemiddeld genomen hebben zo'n 100 kinderen per dag aan deze activiteit deelgenomen. Sinds september 2008 hebben jongerenwerkers van de Stichting Welzijn Veere stagiaires van de CIOS opleiding begeleid bij de organisatie van diverse sport- en spelactiviteiten in de gemeente. Voorbeelden zijn sportinstuiven in Oostkapelle, een skateclinic in Zoutelande, een pannatoernooi in Meliskerke en sportactiviteiten vanuit de jongerenbus van de Stichting Welzijn Veere.

De afgelopen jaren is de inzet ook geweest om jongeren bij de opzet en uitvoering van sportactiviteiten te betrekken via het project whoZnext. Dit had wisselend succes.

Een project dat in 2009 is gestart, is sCOOLsport. Dit is een methode om basisschoolleerlingen een gezonde en actieve leefstijl aan te leren. Vanaf juni 2009 werken drie Veerse basisscholen met en aan deze methode: De Schute Biggekerke, De Regenboog Oostkapelle, De Schutte Gapinge.

Zoals eerder vermeld, is de conclusie dat met de uitvoering van het Breedtesportproject het accent van het sportbeleid is verbreed. Er wordt niet meer alleen ingezet op de faciliterende en voorwaardenscheppende rol, maar zeker ook op de stimulerende en regisserende rol.

Enkele resultaten

1. alle 19 basisscholen werken (gedeeltelijk) structureel met de ZAPP methode (een nieuw ontwikkelde methode voor het bewegingsonderwijs), en dit heeft een belangrijke impuls gegeven aan de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op alle Veerse basisscholen;
2. alleen al in 2008 hebben ruim 500 leerlingen van de Veerse basisscholen deelgenomen aan sportkennismakingsactiviteiten;
3. drie basisscholen nemen sinds juni 2009 deel aan het sCOOLsportconcept; dit betekent dat dagelijks ongeveer 200 leerlingen gedurende tweeënhalve jaar werken aan een gezonde en actieve leefstijl
4. in 2008 hebben elke dag gemiddeld 90 kinderen gedurende vier dagen deelgenomen aan de SummerGames

3.3 Accommodatiebeleid

Met het Breedtesportproject is de afgelopen jaren gewerkt aan de zgn. “zachte” kant van de sport. Daarnaast is er ook geïnvesteerd in de kwaliteit van de sportaccommodaties (“hardware”). Het accommodatiebeleid is erop gericht om verenigingen en andere gebruikers zoals het onderwijs te faciliteren en inwoners betaalbaar te kunnen laten sporten. De buitensportverenigingen betalen een (erfpacht)vergoeding, en de huurtarieven voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties zijn laag en daardoor niet kostendekkend.

Na de gemeentelijke herindeling in 1997 is het grootste deel van de buitensportverenigingen geprivatiseerd. De eerste vereniging, die is geprivatiseerd, is de voetbalvereniging Veere, vlak voor de gemeentelijke herindeling. Dit is tevens de enige voetbalvereniging die volledig is geprivatiseerd (velden en opstallen). Vanaf 2003 is de privatiseringsronde met de andere voetbalverenigingen gehouden. Dit heeft ertoe geleid dat er verschillen zijn ontstaan in de privatiseringsafspraken tussen enerzijds voetbalclub Veere en anderzijds de andere geprivatiseerde voetbalverenigingen. In 2009 zijn er aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld voor de renovatie en uitbreiding van de kleedaccommodatie van de voetbalvereniging Veere om verschillen op te heffen.

Andere trajecten die nog lopen, zijn de privatisering van de buitensportverenigingen in Westkapelle, de verplaatsing en uitbreiding van het voetbalcomplex Serooskerke en de mogelijke verplaatsing en nieuwbouw van het sportcomplex Zoutelande. Afronding van de privatisering in Westkapelle wordt verwacht in 2011. Uitbreiding van de veldcapaciteit van voetbalvereniging Serooskerke is het gevolg van fors gestegen ledenaantallen. Daarnaast wordt ook het trainingsveld verplaatst. De voetbalvereniging in Zoutelande is in afwachting van een besluit over de toekomst van het sportcomplex, waarbij nieuwbouw en gedeeltelijke verplaatsing van de velden worden gerealiseerd. Behalve nieuwbouw en verplaatsing van de velden is privatisering onderdeel van het project. Privatisering kan pas worden gerealiseerd na nieuwbouw.

Voor de tennisverenigingen geldt dat de verenigingen voor alle onderhoud verantwoordelijk zijn. Voor renovaties van de banen ontvangen zij een jaarlijkse kapitaallastenvergoeding. In 2009 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de privatisering van de tenniscomplexen. Hieruit komt naar voren dat de verenigingen tevreden zijn met en over de privatisering. Als mogelijk knelpunt werd genoemd het behoud van voldoende vrijwilligers om met name de onderhoudstaken uit te voeren. Mede in het kader van de voorbereiding op de tweede termijn privatisering en de Structuurvisie zijn er in het eerste kwartaal van 2011 gesprekken gehouden met de tennis- en voetbalverenigingen over de toekomst. De uitkomsten hiervan worden betrokken in de Structuurvisie en in de uitwerking voor de tweede termijn privatisering.

Vanaf 1 januari 2009 zijn de exploitatie en het beheer van de twee binnensportaccommodaties in Oostkapelle en Domburg onder gemeentelijk beheer gekomen. Dit heeft geleid tot besluitvorming over uniformering van het tarievenbeleid voor deze accommodaties, de gymzalen en de verenigingsgebouwen in gemeentelijke verhuur. De nieuwe tarieven worden met ingang van het seizoen 2011/2012 van kracht.

3.4 Sportgala

Sinds 2002 wordt jaarlijks het Veerse Sportgala georganiseerd. Tijdens dit gala worden de sportkampioenen in vijf verschillende categorieën gehuldigd voor hun prestaties van het voorgaande jaar. Het gaat om de jeugdsport(st)er, het jeugdsporsteam, de sport(st)er, het sportteam en de sportvrijwilligers. Dit evenement is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een zeer goed bezocht evenement, en is een visitekaartje voor sportend Veere.

4. Ontwikkelingen en beleid op landelijk, provinciaal en lokaal niveau

De ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau, die van invloed kunnen zijn op het sport- en beweggedrag van de Veerse inwoners, zijn divers. Zonder uitputtend te willen zijn, worden hieronder een aantal belangrijke ontwikkelingen en regelingen genoemd.

4.1 Trends en ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

De samenstelling van de Veerse bevolking zal in de toekomst erg veranderen. Het aantal 65+ ers zal toenemen, en het aantal basisschoolleerlingen zal fors afnemen.

In 2009 is een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd en is gewerkt aan het opstellen van sociale profielen door een extern bureau.

De verwachte vergrijzing en afname van het aantal (basisschool)leerlingen in de gemeente heeft ook voor de maatschappelijke ontwikkeling consequenties. Het aanbod aan voorzieningen en diensten zal de komende jaren moeten worden afgestemd op de veranderende bevolkingssamenstelling. Dit zal ook van invloed zijn op de behoeften en het aanbod op het gebied van sport en sportvoorzieningen.

Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen

De individualisering is de afgelopen jaren verder toegenomen. Deze ontwikkeling zal ook gevolgen hebben voor de wijze van sportbeoefening. Mensen hebben meer behoefte om op zelf gekozen tijdstippen en minder in groepsverband te sporten. Hierdoor neemt de populariteit van individuele sporten toe, zoals fitness, hardlopen en zwemmen.

Sociaal economische ontwikkelingen

Ook als gevolg van de 24 uren economie hebben mensen meer behoefte om op zelf gekozen tijdstippen en minder in groepsverband te sporten. Hierdoor kan het sporten in teamverband onder druk komen staan. Mogelijk biedt dit echter ook kansen voor het gebruik van accommodaties overdag.

Als gevolg van de economische crisis is het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente aanzienlijk toegenomen. De verwachting is dat dit aantal in 2011 weer zal afnemen. Het Jeugdsportfonds, waaraan de gemeente Veere deelneemt, kan kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders de mogelijkheid bieden om toch te sporten. Mogelijk zal het aantal kinderen dat een beroep doet op dit fonds toenemen als gevolg van deze ontwikkeling.

De economische crisis zal ook gevolgen hebben voor de gemeente. Verwacht wordt dat de komende jaren flink bezuinigd moet worden. Dit zal ook zijn weerslag hebben op de sport.

Ontwikkelingen op het gebied van gezondheid

Het belang van voldoende lichaamsbeweging voor een gezond leven wordt steeds meer onderkend. In 1998 is hiervoor een landelijke norm vastgesteld, de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)

1. Jeugd (onder de 18 jaar); dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal tweemaal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van de lichamelijke fitheid.
2. Volwassenen (18-55 jaar); een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week;
3. 55-plussers; een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week.

Hoewel het percentage Nederlanders dat voldoet aan de NNGB de afgelopen jaren gestegen is, naar 55%, is er nog steeds een groot deel dat te weinig beweegt.

Uit “Gezondheid boven water in Veere” (GGD Zeeland, 2008) blijkt het volgende:

- 73,4% van de 14- en 15-jarigen (2007) in Veere niet voldoet aan de NNGB
- 31,8% van de 65-plussers (2007) niet voldoet aan de NNGB

Er ligt een grote uitdaging om deze percentages verder naar beneden te brengen.

4.2 Provinciale sportnota

De Provincie Zeeland heeft in 2009 het provinciaal sport- en bewegingsbeleid vastgesteld als onderdeel van het provinciaal sociaal beleid. Voor het provinciale sport- en bewegingsbeleid van de komende jaren is de volgende missie geformuleerd: “Zeeland kent een goed (top)sportklimaat en nodigt uit tot bewegen, er wonen gezonde en actieve inwoners”.

Om aan deze missie invulling te geven zijn vijf thema's geformuleerd waarop de inspanningen van de Provincie zich richten:

1. Actieve gezonde leefstijl (= sport / sociale zorg)
2. Participatie (= sociale zorg)
3. Bewegingsruimte (= sociale zorg en ruimte)
4. (Top)sportevenementen en sportpromotie (= sport)
5. Talentondersteuning (= sport)

SportZeeland is enerzijds de uitvoeringsorganisatie van het provinciaal sportbeleid; anderzijds vertaalt deze organisatie ook de landelijke impulsen naar lokaal niveau. Ook de komende jaren zal SportZeeland een belangrijke partner zijn bij de uitvoering van het lokaal beleid.

4.3 Landelijk beleid

In de komende beleidsperiode kan de gemeente Veere aansluiten bij een aantal landelijke impulsregelingen. Bij enkele van deze regelingen kan zij (al dan niet op basis van co financiering), tevens een beroep doen op financiële middelen:

- Impulsregeling “Brede school, sport en cultuur; Met ingang van 2008 is de nieuwe regeling “Impuls brede scholen, sport en cultuur” van kracht. Vanuit deze regeling financiert het Rijk de gemeenten voor het aanstellen van zogenoemde combinatiefunctionarissen. De regeling beoogt in het hele land in 2012 ten minste 2.250 combinatiefuncties (fte's) mogelijk te maken. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur. De gemeente komt in 2010 voor de regeling. Het eerste jaar wordt de combinatiefunctie volledig gefinancierd door het Rijk, de jaren erna is er sprake van 40% structurele financiering vanuit het Rijk, 20% kan door financiering via derden worden verworven. De gemeente heeft in december 2009 de intentieverklaring voor deze regeling ondertekend om vanaf 2010 in aanmerking te komen voor deze gelden. In 2011 worden hiervoor concrete afspraken gemaakt op basis van het in december 2010 vastgestelde plan van aanpak.

- Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB); dit plan is erop gericht “te weinig” actieven structureel in beweging te krijgen. Zij biedt hiertoe financiering, echter, alleen voor de gemeenten met de grootste gezondheidsachterstand. In de gemeente Veere is hiervan gelukkig geen sprake. De gemeente kan echter wel gebruik maken van ondersteuning van het NASB, die onder andere bestaat uit informatie over goede voorbeelden bij andere gemeenten en deelname aan workshops.
- maatschappelijke stages;
In het schooljaar 2008/2009 heeft de gemeente deelgenomen aan de pilot “Maatschappelijke stages”, die op Walcheren is gehouden en waarvan SportZeeland projectleider was. In het schooljaar 2011/2012 wordt de maatschappelijke stage wettelijk verplicht voor leerlingen op het voortgezet onderwijs. Door het aanbieden van een maatschappelijke stage, en ze hierdoor te laten kennismaken met de samenleving om hen heen is het mogelijk om maatschappelijke betrokkenheid aan te leren bij jongeren. Dit kan bij vele organisaties, maar ook bij de sportvereniging.

Leerlingen zetten zich over het algemeen tijdens het schooljaar in voor bepaalde vrijwilligerstaken binnen de vereniging, zoals bijvoorbeeld het assisteren tijdens jeugdtrainingen. Dit betekent dat de vereniging gedurende deze periode meer ondersteuning heeft bij bepaalde taken. Zowel voor de korte als de lange termijn biedt de stage zeker kansen voor de sportvereniging gelet op het verwachte knelpunt van vrijwilligers in de toekomst.

- **Beweegkuur**
In 2003 hadden naar schatting ruim 600.000 Nederlanders de chronische stofwisselingsziekte diabetes mellitus, waarvan 90% diabetes type 2 had. In 2008 werd gemeten dat 47% van de Nederlanders lijdt aan matig tot ernstig overgewicht (RIVM). Niet verwonderlijk dat diabetes en overgewicht twee speerpunten vormen in het Nederlandse preventiebeleid. In de nota ‘Kiezen voor gezond leven’ uit 2006 van het ministerie van VWS wordt gepleit voor effectief gezondheidsbeleid door middel van een ketenaanpak op lokaal niveau. Een jaar individuele leefstijladvies (voeding, bewegen en gedragstherapie) kan volgens de nota een aanzienlijke gezondheidsverbetering teweeg brengen voor mensen met diabetes en overgewicht.

Met deze wetenschap startte het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) in 2007 - met subsidie van het ministerie van VWS - met de ontwikkeling van “BeweegKuur”. Doel is dat de doelgroep een gezondere en actievere leefstijl aanneemt. NISB werkt momenteel aan de doorontwikkeling en landelijke invoering, zodat Beweegkuur in 2012 opgenomen kan worden in het basispakket van de zorgverzekering. Bij de uitvoering van Beweegkuur zullen diverse organisaties samenwerken, zoals de GGD, de gemeente en welzijnsorganisaties.

- **Sport Lokaal Samen**
Het is een van de projecten uit het Beleidskader Sport Bewegen en Onderwijs dat streeft naar meer sportdeelname en bewegen door schoolgaande jeugd. Het is erop gericht om de lokale samenwerking tussen gemeente, onderwijs en sport te verbeteren. In februari 2011 is de gemeentelijke aanvraag voor deelname aan dit project toegewezen. De bedoeling is om bij de uitvoering van dit project ook de verbinding te leggen met de Impulsregeling combinatiefuncties, zoals genoemd op pagina 8.

5. Vooruitblik gemeentelijk sportbeleid 2011-2015

Voor de komende jaren worden de volgende beleidsuitgangspunten gehanteerd en accenten gelegd in het gemeentelijk sportbeleid.

5.1 Gegevensverzameling

Eén van de doelstellingen is om de sportdeelname door de Veerse inwoners te vergroten. Om meetbare doelstellingen te kunnen formuleren, is het van belang om inzicht te krijgen in de huidige sportdeelname in Veere. Versnipperd zijn er gegevens bekend over bepaalde doelgroepen. Sport en sportdeelname is een (summer) onderdeel van de jeugdmonitor. Daarnaast zijn er gegevens over beweggedrag en gezondheid vanuit de GGD (overgewicht en lichamelijke inactiviteit), en zijn er recent cijfers verzameld in het kader van sCOOLsport over het beweggedrag op drie basisscholen. Geconstateerd kan worden dat een totaaloverzicht ontbreekt, en dat er onvoldoende inzicht is in de behoeften. Om ook in de toekomst beleid te kunnen ontwikkelen dat mede vraaggericht is, en in te kunnen spelen op ontwikkelingen, is gegevensverzameling noodzakelijk.

Beleidsuitgangspunt

Bij de start van nieuwe projecten en activiteiten wordt zoveel als mogelijk de nulsituatie beschreven op basis waarvan concrete meetbare doelstellingen worden bepaald.

Accent voor de toekomst

Starten met het uitvoeren van een nulmeting

5.2 Sport- en bewegingsstimulering (doelgroepenbeleid)

De afgelopen jaren is binnen het Breedtesportproject veel aandacht besteed aan doelgroepen binnen vrijwel alle projectonderdelen. De focus lag vooral op de doelgroepen jeugd en jongeren, senioren 55+ en kinderen van ouders met een minimuminkomen (vanaf 2008). Samen met verschillende partners is gewerkt aan het vergroten van sportdeelname van deze doelgroepen en het versterken van het sportaanbod. Bij de samenwerking met deze partners heeft de gemeente de regierol.

Beleidsuitgangspunten

1. Sportverenigingen en het onderwijs zijn de belangrijkste partners voor het stimuleren van sport en bewegen; de gemeente heeft hierin de regierol, en kan zich daarbij laten ondersteunen door de Stichting Welzijn Veere
2. De belangrijkste doelgroepen voor het sportbeleid zijn: jeugd, minder vitale senioren en mensen met een minimuminkomen, waarbij sport en bewegen actief wordt gestimuleerd door het uitvoeren van activiteiten en projecten. Voor de overige doelgroepen wordt ingezet op voorlichting over het aanbod van sport en bewegen, leefstijl en gezondheid.
3. Het is van belang om activiteiten en projecten voor doelgroepen uit te voeren in samenwerking met andere partners, zodat een (blijvend) netwerk kan worden gevormd.

De groep volwassenen wordt niet benoemd als specifieke doelgroep. Deze groep is zeker belangrijk, maar deze groep is zelf in staat de weg naar het sportaanbod te vinden. Een minimale eis voor deze doelgroep is dat er duidelijke voorlichting is over het sportaanbod. Hiervoor kan aangesloten worden bij de bestaande Sportwijzer (zie paragraaf 3.2, kopje Breedtesport “versterking sportinfrastructuur”).

Doelgroepen

Jeugd en jongeren (tot en met 23 jaar)

Uit cijfers van een meting bij een basisschool blijkt dat 15% van de kinderen te kampen heeft met (zwaar) overgewicht.

De doelgroep jeugd en jongeren wordt in de toekomst kleiner. Het blijft van belang om kinderen op jonge leeftijd te laten sporten. Want vaak blijft men dan ook op latere leeftijd sporten. “Jong geleerd oud gedaan”, is hierop van toepassing. De afgelopen jaren zijn in het kader van de Breedtesport jaarlijks een aantal sportkennismakingsactiviteiten op de basisscholen georganiseerd (zie pagina 11 “Sportkennismakingsactiviteiten”). Het onderwijs is een belangrijke partner om de doelgroep tot 12 jaar te bereiken. Bij het thema “School en sport” worden ook accenten voor deze doelgroep in de toekomst benoemd.

Een andere ontwikkeling is dat jongeren vaak stoppen met sporten als ze op de middelbare school zitten. In het voorjaar van 2010 hebben jongeren tussen 15 en 18 jaar kunnen meedoen aan sporten bij diverse sportverenigingen en –aanbieders via een sportkennismakingspas. Dit is georganiseerd in samenwerking met de Stichting Welzijn Veere en de Jeugdtraad Veere. Een beperkt aantal jongeren heeft hieraan meegedaan. Daarnaast worden er ook diverse sportactiviteiten gehouden in het kader van het sportbuurtwerk. Ook hier is de Stichting Welzijn Veere een belangrijke partner.

Het gegeven dat jongeren vaak stoppen als ze op de middelbare school zitten, heeft niet alleen consequenties voor de sportdeelname bij sportverenigingen, maar ook voor het toekomstig kader binnen de vereniging. De maatschappelijke stages kunnen hieraan een positieve impuls geven (zie pagina 6). Juist sportverenigingen zijn interessante organisaties voor jongeren om ervaring met vrijwilligerswerk op te doen.

Senioren

Ook de gemeente Veere heeft te maken met vergrijzing. De groep senioren zal in de toekomst alleen maar toenemen. Daarnaast moet deze groep in de toekomst waarschijnlijk langer doorwerken, en kunnen ze in veel gevallen niet deelnemen aan clubs die overdag hun activiteiten hebben. Ze hebben ook minder behoefte aan de “traditionele” senioren sporten zoals biljarten en koersbal. Een grote groep is actief in de zgn. vrije ruimte (wandelen, fietsen), en willen niet meer perse op een vast tijdstip naar een activiteit of club.

De groep senioren is een grote doelgroep met daarin verschillende subgroepen. Deze kan qua dagbesteding en activiteit in twee subgroepen worden gesplitst. De “jongere” groep senioren, tot 70 jaar, zal deels nog werken, en wellicht actiever willen sporten dan de doelgroep 70+.

Behalve deze splitsing kan er onderscheid worden gemaakt in de vitale en minder vitale oudere. Dit onderscheid wordt ook gemaakt in de nota “ouderenbeleid”. Grofweg kunnen beide groepen als volgt gedefinieerd worden. Vitale ouderen zijn ouderen die zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving. Zij zullen zelf de weg naar het sporten en bewegen kunnen vinden. Hierbij zal voorlichting een belangrijk punt zijn. Minder vitale ouderen zijn ouderen met een zwakke(re) positie in de maatschappij. Zij beschikken niet over een goede gezondheid, hebben onvoldoende sociale contacten en/ of inkomen. Voor deze groep is het van belang ze actief te benaderen voor sport- en beweegactiviteiten, bij voorkeur via een netwerk van professionals die deze minder vitale oudere in beeld heeft.

Hoewel de verwachting is dat de behoefte van de groep verandert en zal blijven veranderen, is hier nog geen duidelijk beeld van. Conclusie is wel dat de het aantal deelnemers van de senioren bewegegroepen terugloopt, en er weinig nieuwe instroom is. Uit de cijfers van de GGD blijkt dat 53% van de doelgroep 65+ te kampen heeft met overgewicht, en 8,9% met ernstig overgewicht (obesitas). Het is daarom van belang om ook sportbeleid te ontwikkelen voor deze doelgroep. Voor de senioren moet in beeld worden gebracht wat het huidige sport- en beweegaanbod is, en wat de wensen zijn.

Ook hier kan gewerkt worden aan het vormen van een netwerk rond de doelgroep (eventueel via een lokale Taskforce of via Beweegkuur, zie pagina 9).

Uit onderzoek blijkt tevens dat het aantal mensen met een beperking of chronische aandoening in de toekomst verder zal toenemen. Op dit moment heeft ca. 45% van de doelgroep senioren hiermee te kampen.

Uit landelijke onderzoeken blijkt dat ouderen in verhouding in mindere mate sporten bij verenigingen. Voor sportclubs heeft dit financiële consequenties (minder uitkomsten uit contributie), sporttechnische consequenties (geen doorstroom) en consequenties voor kader (te weinig potentieel aan kaderleden). Deze gegevens komen uit een onderzoek van NOC*NSF. Een voorzichtige conclusie is dat, overeenkomstig het landelijke beeld, het beweegaanbod bij sportverenigingen in Veere beperkt is voor deze doelgroep. Toch worden er landelijk door een aantal bonden nieuwe sportvarianten voor senioren ontwikkeld. Een mooi voorbeeld hiervan is het 45+ voetbal. De vraag is of hier voldoende massa voor is in Veere. Dit vraagt om afstemming/samenwerking in de regio. In de gemeente worden badminton en tafeltennis voor senioren georganiseerd. Daarnaast is het van belang om het sportaanbod voor senioren (beter) te promoten. De Sportwijzer kan hiervoor een instrument zijn.

Mensen met een minimuminkomen

De gemeente Veere wil zoveel mogelijk kinderen die willen sporten, ook laten sporten. Daarom neemt de gemeente deel aan het Jeugdsportfonds. Voor kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders (120% of minder van het minimuminkomen) maakt het Jeugdsportfonds dit wel mogelijk. De contributie en andere benodigdheden, zoals kleding, worden vanuit het Jeugdsportfonds betaald, tot een maximumbedrag per kind per jaar.

Sporten met een beperking

Sporten is voor deze groep ook een leuke vrijetijdsbesteding. Maar het is vaak ook van belang voor gezondheid en de participatie en integratie in de samenleving. Over de sportdeelname van en het sportaanbod voor mensen met een beperking zijn er op dit moment beperkte gegevens, en is er onvoldoende inzicht in de behoeften en het aanbod voor deze doelgroep.

Accenten voor de toekomst

1. evalueren deelname Jeugdsportfonds in 2011 en doelstelling deelname aantal kinderen vanaf 2011 bepalen
2. opstellen van beleid voor senioren, dat moet resulteren in een gevarieerd sportaanbod, in samenwerking met de partners, in afstemming op het ouderenbeleid
3. werken aan een bewegwijzer voor senioren, en jaarlijks actualiseren van de Sportwijzer
4. onderzoeken van de mogelijkheid van een sportpas voor de doelgroep senioren
5. (verder) ontwikkelen van een netwerk rond de doelgroep senioren, bijvoorbeeld via Beweegkuur (zie pagina 9)
6. (verder) ontwikkelen van een netwerk rond de doelgroepen (-23 jaar) als uitvoering van het project Sport Lokaal Samen (zie pagina 9)
7. een aantrekkelijk aanbod van sportactiviteiten (laten) ontwikkelen voor de jeugd 12+
8. onderzoek naar behoeften aan sport- en beweegactiviteiten voor mensen met een beperking, en het aanbod voor deze doelgroep
9. werken aan een betere samenwerking tussen sportaanbieders en andere partners onder andere als uitvoering van het project Sport Lokaal Samen
10. organiseren van sportactiviteiten voor de doelgroepen, in samenwerking met de partners
11. verbindingen leggen in beweegactiviteiten voor jong en oud

12. in overleg met partners een (betere) verbinding leggen tussen het aanbod sport en bewegen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs onder andere in het kader van het project Sport Lokaal Samen

5.3 School en sport

Beleidsuitgangspunten

1. School is de plek waar alle kinderen een verantwoorde deelname aan de bewegingscultuur kan worden aangeleerd.
2. Een gevarieerd aanbod is belangrijk, zodat kinderen uiteindelijk een sport kiezen die bij hun interesse en mogelijkheid past.
3. Sportstimulering blijkt het meest succesvol als de activiteiten in en nabij de eigen woonplaats plaatsvinden. Bij schoolsportkennismakingsactiviteiten wordt daarom, waar mogelijk, samengewerkt met Veerse en Walcherse sportaanbieders;
4. Samenwerking tussen scholen (zowel basis als voortgezet), sportaanbieders, de Stichting Welzijn Veere, kinderopvang Walcheren en eventuele andere partners bieden een meerwaarde voor het aanbod aan de leerlingen en om te komen tot een (doorlopend) sport- en beweegaanbod voor de doelgroep 10-18 jaar.
5. Het thema “school en sport” omvat niet alleen sport en bewegen, maar ook een gezonde leefstijl (gezonde voeding, weerbaarheid en een gezonde leefstijl).
6. Er wordt gestreefd naar een structureel aanbod van sportactiviteiten.

Bewegingsonderwijs

Het onderwijs is een belangrijke partner om kinderen kennis te laten maken met sport en bewegen. Op school kan de basis worden gelegd voor een leven lang bewegen. De lessen bewegingsonderwijs zijn een regulier onderdeel van het lesprogramma. Op slechts een aantal basisscholen is (gedeeltelijk) een vakleerkracht actief. Zoals eerder vermeld, heeft de coördinator bewegingsonderwijs (mede aangesteld vanuit de Breedtesportmiddelen) gewerkt aan een kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs en het vergroten van de sportactiviteiten op school. Met ingang van het schooljaar 2009/2010 zijn er twee coördinatoren actief.

Het invoeren en werken met de ZAPP methode en het bieden van ondersteuning aan de groepsleerkrachten heeft een impuls gegeven aan de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op alle Veerse basisscholen. De uitdaging is om hieraan in de toekomst blijvende invulling te geven. De eerder genoemde combinatiefuncties kunnen hiertoe een mogelijkheid bieden.

In 2009 is een monitor gehouden naar de resultaten van de kwaliteitsimpuls bewegingsonderwijs in het kader van de Breedtesport. Uit de monitor komt naar voren dat het grootste deel van de respondenten te maken heeft (gehad) met het knelpunt van onbevoegde groepsleerkrachten. Dit is het gevolg van een wetswijziging uit de jaren negentig. Hiermee kan het bewegingsonderwijs onder druk komen staan.

Sportkennismakingsactiviteiten

De coördinatoren bewegingsonderwijs zetten zich ook in om sportkennismakingsactiviteiten tijdens de gymlessen te organiseren, in samenwerking met sportaanbieders. Het is lastig gebleken om sportverenigingen “in de gymles” te halen. Toch worden er diverse sportactiviteiten in samenwerking met sportaanbieders georganiseerd, zoals schoolvoetbal- en korfbaltoernooi, en tennisactiviteiten. Ook heeft de coördinator een bijdrage geleverd aan diverse sportdagen. De sportstimulering op de scholen moet uiteindelijk leiden tot instroom van (jonge) leden bij de sportverenigingen. In maart 2010 is voor de eerste keer de SportDoeMee pas aangeboden aan de leerlingen uit de groepen 3 tot en met 8, zodat zij kennis kunnen maken met verschillende sporten bij de verenigingen in de maanden april en mei. In

totaal hebben 22 verenigingen/sportaanbieders activiteiten aangeboden aan 223 leerlingen (bijna 20%). In 2011 is de SportDoeMee pas voor de tweede keer aangeboden.

sCOOLsport

De doelstelling van het sCOOLsport concept is om basisschoolleerlingen aan te zetten tot een actieve leefstijl, waarin voldoende beweging en gezondheid als vanzelfsprekend aandacht krijgen. De activiteiten van dit concept richten zich op: dagelijks een uur bewegen, gezond gewicht, fysiek-mentaal weerbaar zijn en beheersing van motorische vaardigheden. Projecten en activiteiten die de school al uitvoert, worden in sCOOLsport ingepast. Uiteindelijk bepaalt de school zelf de doelen en activiteiten per onderdeel. Hierdoor is sCOOLsport in elke schoolsituatie toepasbaar.

In het schooljaar 2009/2010 zijn drie Veerse basisscholen gestart met het sCOOLsportconcept, waaraan ongeveer 200 leerlingen enthousiast deelnemen.

Accenten voor de toekomst

- stimuleren en faciliteren van een kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs
- aanstellen van combinatiefuncties voor de uitvoering van sportactiviteiten in en om de school
- stimuleren en mogelijk uitbreiden van het sCOOLsport concept
- de SportDoeMee pas en de bestaande sportkennismakingsactiviteiten voor de basisschooljeugd voortzetten
- stimuleren en faciliteren van, waar mogelijk structurele, sportactiviteiten in en om de school
- bij de organisatie van sport- en beweegactiviteiten de scholen zo mogelijk betrekken
- het actief stimuleren van samenwerking tussen het onderwijs, sportaanbieders en kinderopvang als uitvoering van de aanvraag Sport Lokaal Samen (pagina 9)

5.4 Sportondersteuning

Beleidsuitgangspunten

- Verenigingsondersteuning is maatwerk en vraaggestuurd
- Uitgangspunt is dat verenigingen “self-supporting” zijn
- Het gevarieerde sportaanbod moet zoveel als mogelijk behouden blijven, waarbij gewerkt kan worden aan samenwerking met gelijksoortige verenigingen uit andere kernen, een aanbod van andere sporten binnen de vereniging of uitbreiding van het aanbod in dezelfde tak van sport

De sportverenigingen zijn de grootste groep sportaanbieders in de gemeente Veere. De gemeente ziet sportverenigingen als het hart van de sport. Zij weten vele sporters aan zich te binden. Om het sportaanbod kwantitatief en kwalitatief op een goed niveau te houden, is het van belang gezonde sportverenigingen te hebben.

Sportverenigingen worden steeds vaker ingezet voor uitbreiding van de maatschappelijke functie, onder andere voor het versterken van de sociale infrastructuur (buurt, onderwijs, kinderopvang) en het behalen van gezondheidsdoelen. Daarentegen moeten de clubs zich ook bezighouden met hun kerntaak: het aanbieden van sport voor de eigen leden. Zij hebben tot nu toe een beroep kunnen doen op vrijwilligers die binnen de club actief zijn. Het behouden en aantrekken van nieuwe vrijwilligers in de toekomst wordt als een knelpunt gezien. Het is niet meer vanzelfsprekend dat sporters zich inzetten voor taken binnen de vereniging. Geconstateerd kan worden dat de belasting voor het vrijwillige kader steeds zwaarder wordt. Er worden niet alleen hogere eisen gesteld aan het werk van de vrijwilliger

(mede door de veranderende houding van de consument), maar ook als gevolg van meer en complexere wet- en regelgeving. In een aantal gevallen kunnen of willen ze geen vrijwilligerstaken uitvoeren. Daarnaast geldt dat als ze vrijwilliger zijn, slechts een bepaalde taak willen doen, en niet meer dag en nacht voor de club klaar kunnen/willen staan. De maatschappelijke stages in het voortgezet onderwijs kunnen op dit punt kansen bieden voor de verenigingen.

Vanuit de sportaanbieders wordt een kans gezien in een meer nadrukkelijke structurele samenwerking tussen de sportaanbieders onderling en het onderwijs. De gemeente kan hierin een regisserende en stimulerende rol vervullen. Bijkomend voordeel kan zijn dat wellicht ook nieuwe vrijwilligers kunnen worden geworven, als ouders van kinderen hierbij meer betrokken worden. Samenwerking met de kinderopvang is ook een kans; in een enkel geval gebeurt dit al.

Accenten voor de toekomst

1. aanbod van deskundigheidsbevordering/opleiding voor sportverenigingen, onder andere op het gebied van wet- en regelgeving
2. organiseren van een (jaarlijks) overleg tussen sportaanbieders, de scholen, kinderopvang en andere partners, eventueel op kernniveau, en de samenwerking tussen deze partners stimuleren (als uitvoering van Sport Lokaal Samen)
3. bij de organisatie van sport- en beweegactiviteiten de sportverenigingen zo mogelijk betrekken
4. stimuleren van maatschappelijke stages bij sportverenigingen, in samenwerking met de Stichting Welzijn Veere
5. zoveel mogelijk vormen van sportbeoefening behouden, en hiertoe ondersteuning bieden via het Welzijnsprogramma
6. de samenwerking tussen verenigingen stimuleren met als inzet om de levensvatbaarheid van (sportgroepen in) de sportverenigingen te waarborgen
7. nagaan of het project "Sportdorp"¹ (naar voorbeeld van het Huis voor de Sport Groningen) een geschikt concept is voor de gemeente Veere

5.5 Sportaccommodaties

Beleidsuitgangspunten

1. In afwachting van de kerntakendiscussie en de Structuurvisie het huidige beleid handhaven om bestaande voorzieningen in stand te houden
2. De sportaccommodatie waar mogelijk multifunctioneel inzetten
3. Bij ongewijzigd beleid het zwembad inzetten als accommodatie voor het stimuleren van sport en bewegen

Het accommodatiebeleid is erop gericht om verenigingen en andere gebruikers zoals het onderwijs te stimuleren, te faciliteren en inwoners op basis van betaalbare prijzen te kunnen laten sporten. De gemeente Veere is van mening dat goede sportaccommodaties een voorwaarde zijn voor het goed kunnen uitoefenen van sport- en beweegactiviteiten.

Op dit moment worden de sportaccommodaties veelal alleen door één club zelf gebruikt. In een aantal gevallen maken ook scholen gebruik van sportvelden.

Voor de toekomst is de vraag of het haalbaar blijft om het huidige sportvoorzieningenniveau (qua aantal, aard en omvang accommodaties) te kunnen behouden. Dit is mede afhankelijk van de

¹ Huis voor de Sport Groningen zet project Sportdorp in om verenigingen te helpen bij lokale investering in sport en bewegen. Het zorgt voor een toename van de leefbaarheid en vitaliteit van sportende inwoners. Dit als gevolg van de samenwerking tussen sportverenigingen en het vernieuwen van hun sportaanbod. Er ontstaat een centrumplek sport, het trefpunt van het dorp.

demografische ontwikkelingen, die van invloed kunnen zijn op het aantal actieve leden en daarmee op de levensvatbaarheid van de sportverenigingen, en ook van de kostenontwikkeling.

Hierbij dient meegewogen te worden dat een sportvereniging een bindende factor is c.q. een sociale functie heeft in kleine kernen waar minder voorzieningen aanwezig zijn. Mogelijk kan de sportaccommodatie in de toekomst multifunctioneler worden ingezet, bijvoorbeeld met een dorpshuisfunctie.

Accenten voor de toekomst

1. beleid opstellen voor (sport)accommodaties met aandacht voor aantal, aard en omvang in samenhang met de Structuurvisie Veere 2. streven om de voetbalvereniging Zoutelande na oplevering van de nieuwe accommodatie te privatiseren 3. zorg dragen dat accommodaties voldoen aan de wettelijke eisen 4. evaluatie privatisering van de voetbalverenigingen houden 5. een tweede termijn privatisering voor de voetbal- en tennisverenigingen aangaan, afhankelijk van de uitkomsten kerntakendiscussie en Structuurvisie

5.6 Sport en bewegen in de vrije ruimte

Beleidsuitgangspunt

1. Blijven investeren in het sporten en bewegen in de vrije ruimte

Kinderen en jongeren hebben de ruimte nodig om buiten te kunnen spelen en te bewegen, elkaar te ontmoeten en samen te zijn. Bewegen en buiten zijn dragen bij aan een gezonde ontwikkeling. Speelplaatsen dragen bij aan de leefbaarheid van een wijk of kern, en het leggen van sociale contacten. Zorgen voor voldoende en veilige speelplaatsen staat in de gemeente Veere hoog op de agenda. Bij het ontwerp en de invulling van een nieuw bestemmingsplan wordt aandacht besteed aan voldoende speel- en groenvoorzieningen. Dit is een permanent aandachtspunt.

Behalve op speelplaatsen speelt de jeugd dagelijks op schoolpleinen, vooral tijdens schooltijd. Een aantal schoolpleinen is ook na schooltijd openbaar toegankelijk. Het openstellen van schoolpleinen na schooltijd blijft primair een keuze van het onderwijs zelf.

Behalve het bewegen in de vrije ruimte door jeugd en jongeren, zijn er tal van mogelijkheden voor ongeorganiseerd sporten in de vrije ruimte. Wandelen, fietsen, hardlopen etc. zijn populaire vrijetijdsbestedingen, en dat geldt ook zeker voor inwoners van de gemeente Veere. Dit betekent dat er onder andere voldoende en goede wandel- en fietsvoorzieningen moeten zijn. Met het oog op de eerder genoemde vergrijzing worden dit soort voorzieningen nog belangrijker.

In Veere zijn ringrijden, zeilen, surfen, skeeleren voorbeelden van populaire buitensporten. In de kernen zijn voorzieningen aanwezig voor ringrijden, en er zijn jeu de boulesbanen.

Eén van de belangrijkste sociaal-economische pijlers voor de gemeente Veere is de toeristisch-recreatieve sector. Jaarlijks vinden er bijna 4 miljoen overnachtingen plaats. Naast strandbezoek zijn fietsen en wandelen belangrijke activiteiten die door de toeristen worden ondernomen om de gemeente te verkennen. De afgelopen jaren is o.a. in het kader van de landinrichting de toeristische routestructuur voor wandelen, fietsen en paardrijden aanzienlijk verbeterd en uitgebreid. Op basis van het Fietsknooppuntensysteem zijn themaroutes en arrangementen ontwikkeld. Daarnaast zijn er rolstoelgeschikte wandelroutes ontwikkeld. Voor de komende periode staat een verdere uitbouw en aankleding van de toeristisch-recreatieve routestructuren op het programma, zoals een wandel- en

ruiternetwerk, en mountainbikeroutes. Van de aanwezige en nog te realiseren netwerken kan en wordt ook door de eigen inwoners voor vrijetijds- en bewegingsactiviteiten gebruik gemaakt voor bijv. het maken van een ommetje.

Vele watersportactiviteiten zoals surfen, waterskiën, zeilen en duiken vinden plaats op gezonde gedeelten van het zeestrand en het bij uitstek geschikte Veerse Meer.

Accenten voor de toekomst

1. voldoende speel- en groenvoorzieningen opnemen in een nieuw bestemmingsplan voor nieuwe wijken
2. actualiseren van speelruimtebeleid en het opstellen van een beheersplan
3. stimuleren en faciliteren van voldoende voorzieningen voor het sporten en bewegen in de vrije ruimte door onder andere te zorgen voor voldoende en goede voorzieningen voor wandelen, fietsen, skeeleren, paardrijden en mountainbiken
4. het verder uitbouwen en aankleden van de toeristisch-recreatieve routenetwerken en dit als aantrekkelijk onderdeel van het toeristisch product Veere promoten.
5. in het kader van “Rondom het Veerse Meer” en het “Provinciaal Masterplan Watersport” de watersport verder uitbouwen en promoten
6. bij de herinrichting van de Veerse Dam ruimte bieden voor de ontwikkeling van een duikhotspot, die ook geschikt is voor gehandicapten.

5.7 Subsidies

Op pagina 4 is toegelicht dat sportverenigingen in de gemeente op grond van de Algemene Subsidieverordening subsidie kunnen aanvragen. Het is van belang om dit op basis van heldere criteria te kunnen beoordelen. De criteria voor het aanvragen van subsidie voor sportactiviteiten als onderdeel van het subsidiebeleid worden de komende periode tegen het licht gehouden.

Accent voor de toekomst

Opstellen van werkbare, heldere en eenduidige criteria voor subsidiëring van sportactiviteiten

Ook kan op grond van de subsidiecriteria voor toeristisch-recreatieve evenementen een bijdrage worden verleend in de organisatiekosten van een sportmanifestatie in dit kader. Het moet daarbij gaan om een evenement dat vanuit toeristisch-recreatief oogpunt gezien een toegevoegde waarde heeft en bijdraagt aan de toeristische promotie van onze gemeente. De bijdrage kan bestaan uit een jaarlijkse waarderingssubsidie of een opstartbijdrage gedurende 1-2 jaar bij een nieuw evenement. Evenementen waarvoor de afgelopen jaren subsidie is verleend zijn onder andere de Kustmarathon en Horses by the Sea. In het kader van de noodzakelijke bezuinigen staat het budget Recreatie en Toerisme onder druk.

Voor éénmalige (grootschalige) unieke sportgebeurtenissen, zoals de doorkomst van de Giro d'Italia, kan buitenom het subsidiebudget een bijdrage worden verleend, waarvoor dan een afzonderlijk krediet wordt verleend.

Accent voor de toekomst

Afhankelijk van beschikbaar budget en eventueel aangepaste criteria bezien of sportevenementen met een toeristisch-recreatief toegevoegde met een subsidie kunnen worden ondersteund.

6. Dwarsverbanden overige beleidsterreinen

6.1 Alcoholmatigingsbeleid

Sport is een belangrijk instrument om de gezondheid op peil te houden. Uit de Jeugdmonitor Zeeland blijkt dat jongeren uit Veere op 15-jarige leeftijd verhoudingsgewijs meer alcohol drinken en vaker gedronken hebben in de afgelopen periode dan in vergelijkbare andere situaties.

Alcohol is een thema dat terugkomt vanuit diverse beleidsterreinen: Jeugd (aandachtspunt in de Jeugdnota 'Jeugd doet mee® in Veere') en Gezondheid. In het Regionaal gezondheidsbeleid 2010-2012 is alcoholmatiging als speerpunt opgenomen. Ook in het uitvoeringsplan WMO worden 3 activiteiten benoemd om uit te voeren:

- Subsidiëren instellingen die wijzen op gezondheidsgevaaren
- Voortzetten voorlichting op basisscholen.
- Belonen sportverenigingen die alcoholmatigingsbeleid voeren

Het Zeeuwse Project Jeugd en Alcohol wordt ook in Veere voortvarend opgepakt. De komende drie jaar worden in onze gemeente op verschillende gebieden acties georganiseerd om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen. Dit gebeurt op gebied van voorlichting, bewustwording, onderzoek en controles.

Op het gebied van voorlichting wordt het project Gezonde school en genotmiddelen uitgevoerd in het basis- en voortgezet onderwijs. Dit project wordt ook uitgevoerd bij de sCOOLsport scholen. Het loopt per september 2011 af. Er wordt aan een vervolgprogramma voor de scholen gewerkt.

Accent voor de toekomst

Een actieve rol vervullen in de uitvoering van het projectplan om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen

6.2 WMO/sociaal beleid

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die de gemeenten moeten uitvoeren, draagt ertoe bij dat alle burgers kunnen participeren in de samenleving. Gemeenten moeten voorwaarden scheppen dat ook iedereen mee kán doen. In Veere zijn er in totaal zes prestatievelden benoemd. Samen met diverse organisaties uit de Veerse samenleving zijn voor de periode 2008-2011 per prestatieveld drie prioriteiten vastgesteld, die de basis vormen voor het uitvoeringsplan.

Vanuit de sport kan een bijdrage geleverd worden aan de uitvoering van in ieder geval de volgende projecten:

Actie	Thema sportnota	Prestatieveld WMO
Belonen sportverenigingen die alcoholmatigingsbeleid voeren	Dwarsverbanden overige beleidsterreinen (6)	Maatschappij en alcohol (4)
Belonen initiatieven samenwerking tussen verenigingen	Sportondersteuning (5.4)	Ruimte voor ontmoeting en ontplooiing (5)
Ontwikkeling arrangementen VVV voor promotie gebruik voorzieningen door anderen en toeristen	Sportaccommodaties (5.5), sportstimulering (5.2)	Ruimte voor ontmoeting en ontplooiing (5)

Actie	Thema sportnota	Prestatieveld WMO
Sociaal profiel per kern in 2009 met per kern noodzakelijke voorzieningen	Sportaccommodaties (5.5)	Ruimte voor ontmoeting en ontplooiing (5)

Daarnaast kan sport ingezet worden als middel tegen eenzaamheid en depressie (stille sociale armoede). Dit past ook binnen het doel van de WMO en de beleidsdoelstelling sociaal beleid om mensen actief te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven. De deelname aan het Jeugdsportfonds is hiervan ook een voorbeeld (zie paragraaf 5.2 Doelgroep “mensen met een minimuminkomen”).

Zoals eerder vermeld bij het thema “Sportaccommodaties” heeft de sportvereniging een sociale functie binnen de kernen, en leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de kernen.

Accenten voor de toekomst

Een actieve rol vervullen bij de planvorming voor de genoemde projecten

Hoofdstuk 7 Samenvatting “Accenten voor de toekomst”

Onderstaand volgt een samenvatting van de accenten voor de toekomst voor de periode 2011-2015.

Gegevensverzameling

1. starten met het uitvoeren van een nulmeting

Sport en bewegingsstimulering (doelgroepenbeleid)

1. evalueren deelname Jeugd sportfonds in 2010 en doelstelling deelname aantal kinderen vanaf 2011 bepalen
2. opstellen van beleid voor senioren, dat moet resulteren in een gevarieerd sportaanbod, in samenwerking met de partners, in afstemming op het ouderenbeleid
3. werken aan een bewegwijzer voor senioren, en jaarlijks actualiseren van de Sportwijzer
4. onderzoeken van de mogelijkheid van een sportpas voor de doelgroep senioren
5. (verder) ontwikkelen van een netwerk rond de doelgroep senioren, bijvoorbeeld via Beweegkuur (zie pagina 9)
6. (verder) ontwikkelen van een netwerk rond de doelgroepen (-23 jaar) als uitvoering van het project Sport Lokaal Samen (zie pagina 9)
7. een aantrekkelijk aanbod van sportactiviteiten (laten) ontwikkelen voor de jeugd 12+
8. onderzoek naar behoeften aan sport- en beweegactiviteiten voor mensen met een beperking, en het aanbod voor deze doelgroep
9. werken aan een betere samenwerking tussen sportaanbieders en andere partners onder andere als uitvoering van het project Sport Lokaal Samen
10. organiseren van sportactiviteiten voor de doelgroepen, in samenwerking met de partners
11. verbindingen leggen in beweegactiviteiten voor jong en oud
12. in overleg met partners een (betere) verbinding leggen tussen het aanbod sport en bewegen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs onder andere in het kader van het project Sport Lokaal Samen

School en sport

1. stimuleren en faciliteren van een kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs
2. aanstellen van combinatiefuncties voor de uitvoering van sportactiviteiten in en om de school
3. stimuleren en mogelijk uitbreiden van het sCOOLsport concept
4. de SportDoeMee pas en de bestaande sportkennismakingsactiviteiten voor de basisschooljeugd voortzetten
5. stimuleren en faciliteren van, waar mogelijk structurele, sportactiviteiten in en om de school
6. bij de organisatie van sport- en beweegactiviteiten de scholen zo mogelijk betrekken
7. het actief stimuleren van samenwerking tussen het onderwijs, sportaanbieders en kinderopvang als uitvoering van de aanvraag Sport Lokaal Samen (pagina 9)

Sportondersteuning

1. aanbod van deskundigheidsbevordering/opleiding voor sportverenigingen, onder andere op het gebied van wet- en regelgeving
2. organiseren van een (jaarlijks) overleg tussen sportaanbieders, de scholen, kinderopvang en andere partners, eventueel op kernniveau, en de samenwerking tussen deze partners stimuleren (als uitvoering van Sport Lokaal Samen)
3. bij de organisatie van sport- en beweegactiviteiten de sportverenigingen zo mogelijk betrekken
4. stimuleren van maatschappelijke stages bij sportverenigingen, in samenwerking met de Stichting Welzijn Veere
5. zoveel mogelijk vormen van sportbeoefening behouden, en hiertoe ondersteuning bieden via het Welzijnsprogramma

6. de samenwerking tussen verenigingen stimuleren met als inzet om de levensvatbaarheid van (sportgroepen in) de sportverenigingen te waarborgen
7. nagaan of het project "Sportdorp" (naar voorbeeld van het Huis voor de Sport Groningen) een geschikt concept is voor de gemeente Veere

Sportaccommodaties

1. beleid opstellen voor (sport)accommodaties met aandacht voor aantal, aard en omvang in samenhang met de Structuurvisie Veere
2. streven om de voetbalvereniging Zoutelande na oplevering van de nieuwe accommodatie te privatiseren
3. zorg dragen dat accommodaties voldoen aan de wettelijke eisen
4. evaluatie privatisering van de voetbalverenigingen houden
5. een tweede termijn privatisering voor de voetbal- en tennisverenigingen aangaan, afhankelijk van de uitkomsten kerntakendiscussie en Structuurvisie

Sport en bewegen in de vrije ruimte

1. voldoende speel- en groenvoorzieningen opnemen in een nieuw bestemmingsplan voor nieuwe wijken
2. actualiseren van speelruimtebeleid en het opstellen van een beheersplan
3. stimuleren en faciliteren van voldoende voorzieningen voor het sporten en bewegen in de vrije ruimte door onder andere te zorgen voor voldoende en goede voorzieningen voor wandelen, fietsen, skeeleren, paardrijden en mountainbiken
4. het verder uitbouwen en aankleden van de toeristisch-recreatieve routenetwerken en dit als aantrekkelijk onderdeel van het toeristisch product Veere promoten.
5. in het kader van "Rondom het Veerse Meer" en het "Provinciaal Masterplan Watersport" de watersport verder uitbouwen en promoten
6. bij de herinrichting van de Veerse Dam ruimte bieden voor de ontwikkeling van een duikhotspot, die ook geschikt is voor gehandicapten.

Subsidies

1. opstellen van werkbare, heldere en eenduidige criteria voor subsidiëring van sportactiviteiten
2. afhankelijk van beschikbaar budget en eventueel aangepaste criteria bezien of sportevenementen met een toeristisch-recreatief toegevoegde met een subsidie kunnen worden ondersteund.

Dwarsverbanden overige beleidsterreinen

Alcoholmatigingsbeleid

1. een actieve rol vervullen in de uitvoering van het projectplan om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen

WMO/sociaal beleid

1. een actieve rol vervullen bij de planvorming voor de genoemde projecten
2. onderzoeken op welke manier sport een rol kan vervullen bij activiteiten in het kader van het tegengaan van de stille sociale armoede